

MÅLGUIDE

Læringsmål i Praktik

Pædagoguddannelsen UCN

Studerende - Praktikvejleder - Studievejleder

NORTHERN DENMARK
University College

PÆDAGOGUDDANNELSENS PRAKTIK - HVORFOR EN MÅL-GUIDE?	2
Hvordan kommer man i gang med at formulere læringsmål?	2
Relevante temaer → Refleksion:.....	3
Krav til de tre praktikperioder – 'ledetråde'	4
MODEL 1: HVAD – HVORFOR – HVORDAN	6
En puslespils-metafor som supplement til HVAD-HVORFOR-HVORDAN-modellen.....	7
Eksempel på Læringsmål med udgangspunkt i HVAD-HVORFOR-HVORDAN- modellen	8
MODEL 2: "SMTTE – MODEL"	11
Uddybning (SMTTE):.....	12
ANALYSE-VEJLEDNINGS-REDSKAB	13
Uddybning: Analyse - vejlednings – redskab.....	15

PÆDAGOGUDDANNELSENS PRAKTIK - HVORFOR EN MÅL-GUIDE?

Den studerende skal i forbindelse med hver af de tre praktikperiode udarbejde læringsmål, som skal godkendes af såvel praktiksted som uddannelsesinstitution. Målene skal være i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav - samt praktikstedets særlige krav jf. praktikstedsbeskrivelse.

I forbindelse med læringsmåls-formulering i uddannelsens praktikperioder har vi fra uddannelsesinstitutionens side erfaret, at der kan være brug for støtte og guidning til kvalificering af studerendes læringsmål – dels med henblik på at holde fokus og niveau (bekendtgørelsens krav) - og dels med henblik på at sikre begrundelser, evaluering og målbarhed.

Vi præsenterer her to modeller, som kan være en hjælp i målformuleringen. Det er op til den enkelte studerende at finde den model, der passer vedkommende bedst. Målguiden er tænkt som et samarbejds materiale til inspiration for såvel studerende som studievejleder og praktikvejleder. Det er med andre ord *ikke* en opskrift eller en manual.

Målguiden skal ses i sammenhæng med uddannelsesinstitutionens praktikhåndbog.

HVORDAN KOMMER MAN I GANG MED AT FORMULERE LÆRINGSMÅL?

Det kan være svært som studerende (specielt første gang) at forstå idéen med læringsmål – og det kan i det hele taget være svært at forstå relationen mellem de mange krav: Centrale kundskabs- og færdighedsområder (CKF-er) og Faglige Kompetencemål (FK-er), som overordnet er styrende i forhold til, *hvad* målene skal omhandle¹.

Inden man som studerende går i gang bør man som udgangspunkt gøre sig overvejelser over eget studieforløb hidtil – egne interesser, styrker og svagheder. Disse overvejelser skal skrives ind i praktikdokumentet². Nedenstående er i den forbindelse tænkt som hjælpespørgsmål – en slags *opvarmningsøvelse* i forhold til påbegyndelse af praktikdokument og læringsmål. Tanken er at få sat gang i refleksioner over temaer, man før eller siden må forholde sig til. Temaerne er mere eller mindre komplekse, og knytter sig derfor til forskellige praktikperioder. Det er derfor ikke forventeligt, at studerende i 1. praktikperiode forholder sig til alle temaerne.

¹ Uddybning af CKF-er og FK-er findes i praktikhåndbogen

² Uddybning af praktikdokument findes i praktikhåndbogen

Relevante temaer → Refleksion:

- Egen (fortsatte) læring – faglige og personlige udvikling. Hvad kan jeg lære i *denne* praktik? Hvad vil *jeg* gerne lære? Hvad kan *jeg* bidrage med? Hvad kan *jeg* bibringe målgruppen – egne styrker og svagheder? Hvilke kompetencer vil *jeg* udvikle og tilegne mig - hvorfor og hvordan? Hvilke værdier jeg mener at afspejle i mine pædagogiske overvejelser og i det pædagogiske arbejde?
- Målgruppen – hvem er de, og hvilke interesser og behov har de. Hvilke mål kan jeg sætte mig, som kan være udviklingsstøttende for målgruppen? Hvad er livskvalitet for denne målgruppe? Hvilke pædagogiske overvejelser gør man sig i forbindelse med pædagogiske aktiviteter med denne målgruppe? Egen rolle og selvindsigt i forhold til relation med målgruppen – magt og etik.
- Pædagogiske aktiviteter – hvilke initiativer tager *jeg* – *hvorfor og hvordan*? Hvilke initiativer *følger* jeg? Hvordan kan jeg som studerende sætte fokus på *analyse og refleksion* i forhold til pædagogiske aktiviteter? Hvordan kan jeg sætte fokus på kobling eller samspil mellem teori og praksis? *Egen* rolle i pædagogiske aktiviteter – magt og etik. Hvordan kan jeg finde ud af, om og hvordan mine værdier kommer til syne i min pædagogiske praksis?
- Erfaringer med forskellige iagttagelsesmetoder og dokumentation – overvejelser over hvordan jeg videreudvikler min faglige indsigt i og erfaring med henholdsvis iagttagelse og dokumentation.

Krav til de tre praktikperioder – 'ledetråde'**1. Praktikperiode**

Fokus i denne praktikperiode er RELATION. Den studerende skal arbejde med egne relationskompetencer og forholde sig reflektivt til relationens betydning for brugergruppen - og til pædagogens relationsarbejde med målgruppen. Det er første praktikperiode og derfor centralt at finde sin rolle 'som part i det daglige pædagogiske arbejde i en institution' – få øje på *pædagogisk arbejde* - gennem deltagelse i det daglige arbejde med planlægning af pædagogiske processer. Det er samtidig centralt for den studerende, at øve sig i at være studerende og i den forbindelse opøve evnen til selvindsigt, systematisk erfaringsopsamling og refleksion. Følgende ledetråde skal følges:

- Hvad er en god relation?
- Hvordan er min rolle i relationsarbejdet? Hvordan kan *jeg* bidrage til det positive samspil? – og hvordan gør jeg?
- Hvordan kan jeg arbejde systematisk med erfaringsopsamling og refleksion?

2. Praktikperiode

Fokus udvides nu til også at omhandle 'institutionelle perspektiver'. Den studerende skal nu mere selvstændigt indgå i institutionens hverdag – i planlægning af pædagogiske processer - og oparbejde en fornemmelse for sammenhængen mellem de enkelte funktioner og helheden i institutionen – institutionen som organisation. Den studerende skal interessere sig for, indgå i og reflektere over samarbejde internt og eksternt. I denne praktikperiode skal den studerende kunne bidrage til udviklings- og forandringsprocesser indenfor et centralt men afgrænset felt i institutionen – den studerende skal med andre ord vise evnen til at foretage justeringer af indsatser på baggrund af erfaring og viden. Dokumentation af pædagogisk arbejde og pædagogiske processer er ligeledes et fokusområde i denne praktikperiode. Ledetråde:

- Hvordan fungerer institutionen som organisation? – herunder kultur og samarbejde internt/eksternt.
- På hvilken måde bidrager *jeg* til det gode samarbejde?
- Hvordan kan *jeg* italesætte pædagogisk arbejde og dermed bidrage til diskussion i forhold til pædagogiske dilemmaer, konflikter og udviklingspunkter?

3. Praktikperiode

I løbet af denne sidste praktik skal den studerende kunne *beherske* basale funktioner i den pædagogiske praksis. Han/hun skal kunne yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppe – og i den forbindelse diskutere pædagogisk arbejde og pædagogiske metoder.

Professionsidentitet er et nøgleord i uddannelsesbekendtgørelsen i forhold til 3. praktikperiode, og den studerende skal derfor forfølge følgende ledetråde:

- Hvad er det, jeg som pædagog kan bidrage med sammenlignet med andre faggrupper – i forhold til målgruppen?
- Hvilke etiske overvejelser, pædagogiske værdier og hvilket menneskesyn ligger til grund for mit pædagogiske arbejde?
- På hvilken måde giver mit fagsprog mig forudsætninger for at begribe grundlæggende temaer og problemstillinger i pædagogiske arbejde?

MODEL 1: HVAD – HVORFOR – HVORDAN

Målene skal samlet set konkretisere, *hvad* den studerende vil opnå, *hvorfor* – altså faglige og eventuelt personlige begrundelser for målene - og *hvordan*, som indikerer, hvordan man vil arbejde med mål - og nå målene.

Læringsmål indeholder flere dimensioner:

- Handling – intensionen om *at kunne, at gøre*
- Viden – intensionen om *at vide, at forstå, at begrunde*

Målene *kan* i den forbindelse bygges op over nedenstående 'læst':

- **Hvad** man vil arbejde med – f.eks.: *"Mit mål er, at ..."*

I læringsmålenes 'hvad-dele' vil man typisk skele dels til den enkelte praktikperiodes fokus - og dels til periodens kompetencemål, som er overvejende færdighedsorienteret. Der kan samtidig være særlige ønsker og interesser til målene afhængig af den studerendes personlighed, særlige kompetencer (ressourcer) og eventuelle 'arbejds punkter'.

Samtidig vil der typisk vil være mål, der er afhængige af, hvilken institutionstype (målgruppe), man skal møde. Fagbegreber som f.eks. 'anerkendelse' skal defineres/forklares.

- **Hvorfor** man vil arbejde med disse mål – *"Fordi ..."*

Målet skal legitimeres og begrundes (teoretisk). Teoretiske og faglige begreber fra hele uddannelsens fagrække skal/kan bruges i legitimeringen af målene og kildehenvisninger skal anvendes. Det vil være oplagt at finde begrundelser i praktikperiodens CKF-er samt i den undervisning og den teori, der har været tilbudt. Fagbegreber skal defineres/forklares.

- **Hvordan** man vil arbejde med målet – *"For at nå mit mål vil jeg ..."*

Der skal være en præcisering af, hvordan man kan og vil arbejde med sine mål – og en synliggørelse af, hvordan man forestiller sig at kunne se sine mål udført i praksis. Her har praktikstedet en central rolle i vejledningen - i forhold til, hvad der er muligt på det pågældende praktiksted. Det er vigtigt, at (også) praktikvejleder her bliver tydelig i forhold til, hvordan han/hun forestiller sig at kunne se målene udført i praksis.

EN PUSLESPILS-METAFOR SOM SUPPLEMENT TIL HVAD-HVORFOR-HVORDAN-MODELLEN

Den studerende spørger: Hvordan kan jeg være sikker på at få det hele med?

Læringsmål skal tage udgangspunkt i praktikperiodens CKF-er og FK-er – og alle disse skal derfor på en eller anden måde være repræsenteret i den studerendes samlede læringsmåls-udspil.

Idéen med puslespils-metaforen er, at man netop kan sikre at alle bekendtgørelseskravene medtænkes – ved at man klipper strimler med praktikperiodens CKF-er og FK-er, som derefter 'lægges hen over' læringsmålene. Det vil her blive tydeligt, hvis nogle af enten CKF-erne eller FK-erne overses.

Modellen er en hjælp og støtte *både* til studerende i forbindelse med udarbejdelse af målene – og til praktikvejleder og studievejleder, der dels skal vejlede og dels godkende målene.

Tanken er, at den studerende under hver enkelt læringsmål i praktik-dokumentet noterer, hvilke(t) CKF og FK, han/hun har intentioner om, at arbejde med i læringmålet. På den måde kan både studerende, praktikvejleder og studievejleder 'holde styr på', om praktikperiodens krav indtænkes i læringsmålene.

NB: Ud over praktikperiodens CKF-er og FK-er skal den studerende via praktikinstitutionens praktikstedsbeskrivelse ligeledes integrere de særlige (institutionelle) krav, der måtte være – i sine læringsmål.

Eksempel på Læringsmål med udgangspunkt i HVAD-HVORFOR-HVORDAN- modellen

Det er vigtigt, at nedenstående netop ses et eksempel og som én måde at formulere sig på. Det kan gøres på mange måder. Eksemplet er indenfor rammen af det acceptable i en 1. praktik.

I eksemplet skal den studerende i praktik i en børnehave.

Hvad:**Jeg vil være anerkendende i min relation til børnene.**

Anerkendelse handler i relationen til en anden om at arbejde med at " (...) *fastholde den anden som autoritet i forhold til sine egne oplevelser, værdier og følelser – også selvom de overhovedet ikke ligner ens egne*" Møller (2008) s. 17

"Anerkendelse i praksis indebærer accept og respekt for menneskers hele oplevelsesverden."

Møller (2007) s. 17 Pointen er her, at anerkendelse ikke kun knytter sig til det at være glad, optimistisk og positiv. Hvis man ignorerer det ulykkelige, 'grimme eller slemme', kommer man i stedet til at 'underkende'. Anerkendelse inkluderer netop 'det hele' – hele den andens oplevelsesverden.

For at kunne indgå i en relation med en anden kræver det " *vedholdenhed, engagement og involvering*" Møller skriver endvidere, at det " (...) *at få erfaringer sammen og opleve hinanden i forskellige sammenhænge bidrager til udvikling af relationer*" Møller (2008) s. 53

Hvorfor:

Vi lever i dag i et samfund, der er under stadig hastig forandring, og som er præget af høj kompleksitet. Det stiller store krav til det enkelte menneske i forhold til at udvikle såvel refleksivitet og omstillingsparathed. Madsen (2005) s.74-80. Dette gælder også for børnene i vores samfund, hvis hverdag bl.a. er præget af *dobbeltsoialisering*, hvor børnene skal udvikle og udvise en høj grad af social kompetence, selvværd og magte at veksle mellem flere *arenaer*. En af disse arenaer er børnehaven, hvor børnene møder mig.

Som voksen i en børnehave besidder jeg en *definitionsagt* over børnene, som den norske psykolog Berit Bae definerer som det " (...) *at den voksne er i en overmægtig position i forhold til barnet, når det gælder dets oplevelse af sig selv*" Bae (1996) s. 6. Det er derfor vigtigt, at jeg - for at kunne støtte barnet i dets egne oplevelser og følelser og derved udvikler selvfølelse og selvværd - bliver opmærksom på, hvornår og i hvilket omfang, jeg evt. misbruger denne definitionsagt.

Det fremgår af børnehavens læreplan – og af institutionens praktikstedsbeskrivelse, at man arbejder med 'anerkendende relationer'.

Jeg må med andre ord bestræbe mig på at indleve mig i børnenes verden og acceptere forskelligheden fra mig selv – netop hvad der bl.a. kendetegner anerkendelse i relation til andre.

I den norske psykolog Anne Lise Løvlie Schibbyes teori om anerkendende relationer påpeger hun, at anerkendelse ikke er " (...) *en tilstand, men en proces, og vi fejler hele tiden i vores forsøg på at bevare en sådan holdning, men anerkendelse kan være en slags stillads for det, der opbygges i forholdet*. Schibbye 2005, her Møller (2008) s. 21

Så dette at ville være anerkendende tilstede i min relation til børnene er ikke let, og dermed ikke noget jeg kan forvente sker hele tiden. Det er ikke bare en metode, jeg kan lære, men en holdning som jeg vil indtage, og som er nødvendig at arbejde med kontinuerligt.

Hvordan:

Personlig tror jeg det vil være en udfordring for mig at møde børnene anerkendende, når jeg skal bestemme, at børnene skal gøre noget, de ikke selv ønsker. Jeg tror også, det bliver svært *ikke* at fortolke og lade sig påvirke af egne følelser, når børnene er i konflikt med hinanden.

Det er svært for mig at skrive, hvordan jeg vil være anerkendende til stede i relationerne til børnene, og samtidig ikke forfalde til at gøre anerkendelse til en metode (med manual).

Forudsætningen for min anerkendelse - og min målopfyldelse bygger på følgende:

- Jeg vil være opmærksom på børnenes initiativer. Jeg vil iagttage, hvad børnene er optaget af, hvem de leger med, og hvad de leger. Nogle af disse iagttagelser vil jeg skrive ned. Jeg vil til vejledning medbringe mindst to af disse (nedskrevne) iagttagelser, som knytter sig til forskellige initiativ- 'former'. Til vejledning vil jeg diskutere og uddybe mine overvejelser og mine handlinger. Jeg vil være opmærksom på såvel handleinitiativer, følelsesmæssige initiativer og verbale initiativer, når jeg er i relationen med børnene.
- Jeg vil følge børnenes initiativer. På baggrund af de iagttagelser jeg gør i institutionen i det hele taget og i relationerne (mig-barn/børn og børn-børn) vil jeg iværksætte aktiviteter, der kan udvide og forstørre det børnene allerede er i gang med. I forbindelse med den planlagte aktivitet jeg skal planlægge, gennemføre og evaluere, vil jeg bruge disse iagttagelser i planlægningen. Jeg vil her skriftligt benytte mig af f.eks. procesjournal for at dokumentere mine overvejelser.
- Jeg vil anerkende og forstørre børnenes følelser ved at italesætte dem, og lade børnene 'have dem' ved f.eks. at sige "*Jeg kan se, at det gjorde rigtig ondt på dig, og at du blev ked af det*", når barnet f.eks. græder efter et fald.
- Jeg vil til vejledningen medbringe mine refleksioner over mindst 2 eksempler på, når jeg har lykkedes med at være anerkendende, men også når jeg er kommet til at underkende børnenes følelser og oplevelser. Herved arbejder jeg bl.a. med 'selvindsigt' og egne relationsmæssige forudsætninger.
- Jeg vil skabe en stemning af tryghed. Jeg vil skabe forudsigelighed for børnene ved at sætte ord på mine egne initiativer og forventninger. Jeg vil være tydelig i, hvad jeg vil have – og ikke have. Dette skal udtrykkes både i ord og kropssprog. Jeg vil give udtryk for den forståelse, jeg har af, hvad børnene oplever og føler. Dette bliver især væsentligt for mig, når jeg skal stille krav til børnene, og de ikke ønsker at indfri dem.
- Jeg vil gerne have, at min praktikvejleder iagttager mig i situationer, hvor jeg skal stille krav - med henblik på at give en tilbagemelding på, hvorledes jeg skaber forudsigelighed, tydelighed og møder børnene anerkendende.
- Til studiedagene i pædagogik vil jeg forberede en interaktionsbeskrivelse mellem et (nogle) børn og mig og via denne beskrivelse analysere i hvilken grad, jeg er udviklingsstøttende og bruger min definitionsmagt. Efter studiedagene vil jeg præsentere interaktionsanalysen på et personalemøde, for der at vise mit udbytte af studiedagene.
- Jeg vil genlæse Berit Baes artikel: "Voksnes definitionsmagt og børns selvoplevelse" og diskutere den med min praktikvejleder på et vejledningsmøde. Jeg vil til denne vejledning komme med mindst 2 eksempler fra kollegers og min egen praksis, der har relation til arbejdet med at være anerkendende tilstede i relationen til børnene.

I dette mål arbejder jeg primært med følgende bekendtgørelsesmæssige krav:

Faglige kompetencemål

- indgå i og udvikle betydende relationer
- opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis
- demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles for de tre praktikker:

- Praktikstedets målgruppe (r) og denne(disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring.
- Etik, værdier og menneskesyn
- Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis

1. praktikperiode. Den pædagogiske relation

- Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces
- Samspilsprocessernes betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen
- kommunikation, samspil og konflikter i relationer
- Magt og etik i relationer

Litteratur:

Bae, Berit (1996): Voksnes definitionsmagt og børns selvoplevelse. Social kritik nr. 47 1996 (s. 6-21)

Madsen, Bent (2005): *Socialpædagogik. Integration og inklusion i det moderne samfund*. København, Hans Reitzels forlag. 2. udgave 1. oplag

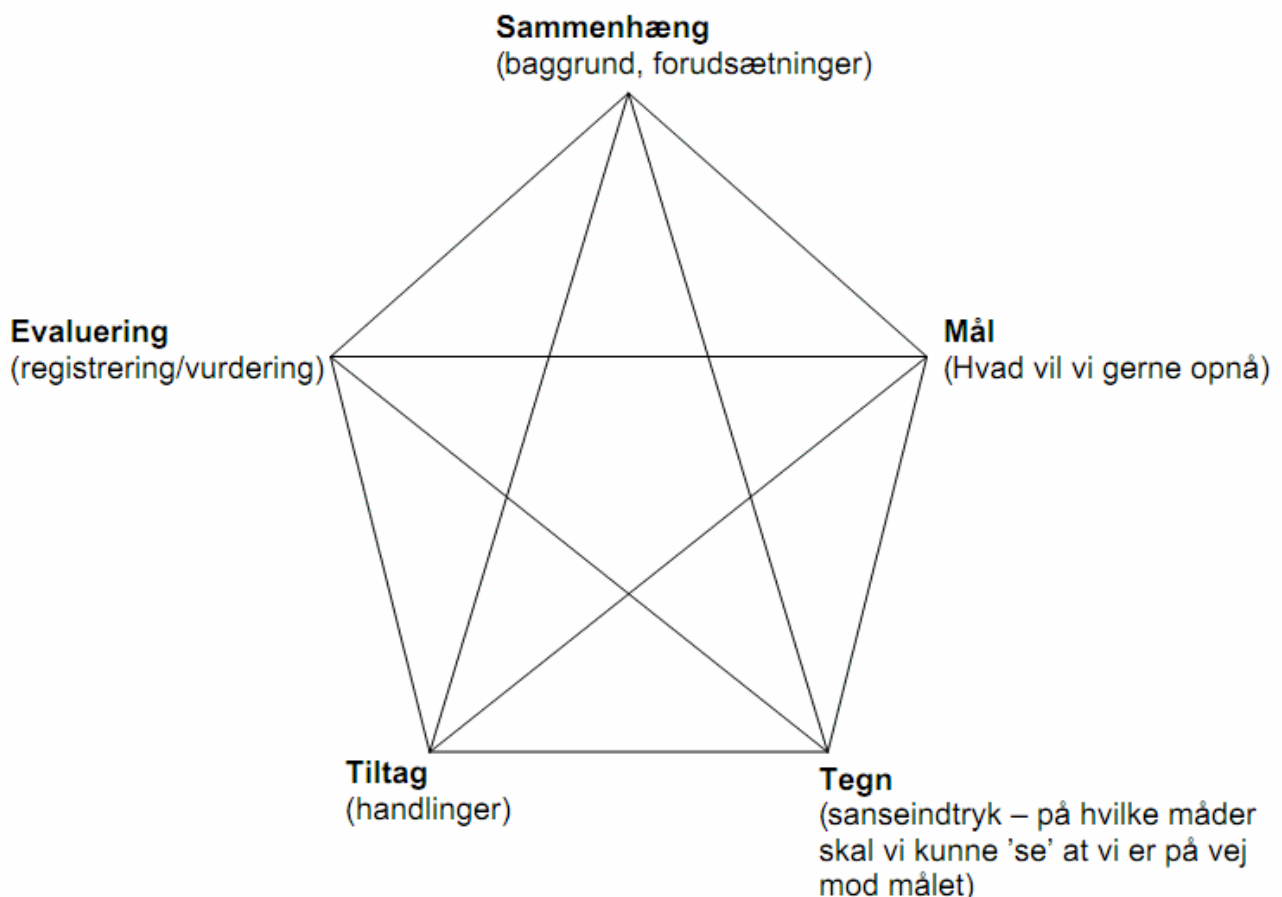
Møller, Lis (2008): *Anerkendelse i praksis – om udviklingsstøttende relationer*. København:, Akademisk forlag

Møller, Lis (2007): Anerkendelse – hvem kan næsten være imod? i Tidsskriftet SocialXPress nr. 4, Pædagoguddannelsen Aalborg: Skipper Clements Forlag

MODEL 2: "SMTTE - MODEL"

SMTTE-modellen³ er en anden 'læst' i forhold til *opbygningen* af mål. Der er tale om en dynamisk model, hvor man 'bevæger sig rundt i alle hjørner' i forbindelse med dels formuleringen af målene – dels i det løbende arbejde med målene og dels i forbindelse med refleksioner over målopfyldelse (evaluering). Den visuelle stjernefigur er med til at sikre systematik i hele processen.

Model

³ SMTTE-modellen har udgangspunkt i Pædagogisk Center i Kristiansand i Norge. Modellen er tænkt som en evalueringsmodel. Den er i Danmark bl.a. beskrevet af Frode Boye Andersen, DPU.

UDDYBNING (SMTTE):**Mål: Hvad vil du opnå? Hvor vil du hen?**

Hvad er det helt konkret, du gerne vil opnå? Hvad er dit/dine succeskriterier? Målet skal være vurderbart, realistisk, relevant, forståeligt og positivt. Formuler det du vil opnå – og *ikke* det du vil undgå. Fagbegreber skal defineres og forklares.

Sammenhæng:

Hvad 'sammenhæng' angår, kan man tale om flere niveauer. På individniveau er der dels tale om et målgruppeperspektivet - målets relevans og sammenhæng med børns/brugeres behov skal præciseres. Samtidig kan man tale om et 'studieperspektiv' - målets relevans for studiet – praktikperiodens krav – studiet i et samlet hele – personlige forudsætninger - professionsidentitet etc.. På institutionsniveau bliver rammer og struktur relevant.

Institutionens virksomhedsplan, organisering, handleplaner og læreplaner må inddrages.

På samfundsniveau må sociologiske samfundstendenser inddrages.

Den studerende kan spørge sig selv: Hvorfor bruge tid og kræfter på netop det mål?

Tiltag:

Hvordan vil du nå målet – Hvilke tiltag vil du (helt konkret) tage? Hvilke handlinger vil det kræve af dig? Hvornår vil du gøre hvad? Hvordan vil du dokumentere og evaluere? - Løbende i hele perioden, spontant i situationer, på bestemte planlagte tidspunkter, i bestemte planlagte aktiviteter .... – vær så konkret som muligt.

Hvordan skal vejledningen se ud, for at jeg kan nå målet?

Tegn:

Hvordan kan du/l se, at du arbejder med målet – at målet er nået?

Hvilke tegn eller hvad registrerer du i dit praktikedokument som dokumentation på, at du arbejder med målet – at du har nået dit mål?

Evaluering:

Hvornår og hvordan evalueres der? Hvordan og af hvem modtager du vejledning og evaluering? (OBS institutionens praktikstedsbeskrivelse)

- undervejs og i forhold til den samlede målopfyldelse

Modellen er som nævnt dynamisk og kan som et visuelt redskab hentes frem til hver vejledning og naturligvis til slut, når praktikken skal 'slutindstilles'.

ANALYSE-VEJLEDNINGS-REDSKAB

Dette analyseredskab⁴ kan anvendes i samspil med de øvrige modeller, der er i målguiden. Redskabet kan anvendes til at analysere/checke, om hvert enkelt læringsmål dels indeholder noget, der kan iagttages og evalueres - OG dels indeholder argumenter, som både kan og skal være teoretisk og værdimæssigt baseret.

Når læringsmålet er defineret – kan både studerende og vejledere (praktikvejleder og/eller studievejleder) stille en række spørgsmål, der sikrer de forskellige niveauer – altså iagttagelsesplanet (det konkrete) og begrundelsesplanet (det abstrakte). Vi angiver nedenfor et eksempel på nogle spørgsmålstyper, der kan hjælpe på vej. En uddybning med henblik på en større forståelse af spørgsmålstyperne kan ses i afsnittet efter spørgsmålskemaet.

---

⁴ Redskabet er her udarbejdet af en arbejdsgruppe ved pædagoguddannelsen i Aalborg – under inspiration af Helle Alrø og Katrine Schumann.

1. MÅL (hvad)	2. IAGTTAGELSE (hvordan)	3. VÆRDI (hvorfor)	4. TEORI (hvorfor)	5. EVALUERING (hvordan)
<i>Jeg vil, i det omfang det er muligt i denne institution, bidrage til forældre-samarbejde, således at jeg skaber grundlag for, at forældrene kan opnå tillid til mig</i>	Hvordan ser 'forældre-samarbejde' ud? Hvordan ser det ud, når du bidrager? Hvad gør du helt konkret? Hvordan ser dine handlinger ud, og hvordan lyder din kommunikation?	Hvorfor er det vigtigt for dig at bidrage til forældre-samarbejde? Hvilke værdier ligger til grund for dette mål?	Hvilke teorier kan argumentere for for-ældresamarbejde? (pædagogiske, psykologiske, organisationsteoretiske, kommunikative, samfundsmæssige og lovgivningsmæssige)	Hvilke metoder og 'redskaber' vil du tage i anvendelse for at dokumentere din praksis, og at du får arbejdet med målet? (video, interaktions-analyse, proces-journal etc.) Med hvem og hvordan vil du evaluere? Hvordan vil du sikre, at du fremadrettet bruger dine evalueringer?

De forskellige kolonner i modellen skal ikke nødvendigvis anvendes i forhold til alle studerende eller i forhold til alle mål. Der er således ikke tale om en lineær model, som skal anvendes fra venstre mod højre.

Erfaringsmæssigt vil nogle studerendes læringsmål være 'skarpe' på iagttagelser – altså på det konkrete, men måske mindre begrundede. Her vil spørgsmålene fra kolonne 3 og 4 være relevante. Andre mål kan være teoretisk velbegrundede, men mangler måske konkretisering. Her vil kolonne 2 og 5 være relevante med henblik på at sikre iagttagelse og evaluering. Et mål kan være både konkret og teoretisk velbegrundet men mangle 'personlig stillingtagen' – her vil kolonne 3 kunne hjælpe. Pointen er, at studerende og vejleder må udvælge i modellen på baggrund af en analyse af målene.

UDDYBNING: ANALYSE - VEJLEDNINGS – REDSKAB**MÅL** - Hvad

Her defineres målet – hvad man vil arbejde med – der tages udgangspunkt i praktikperiodens krav og den studerendes og praktikstedets særlige ønsker.

Iagttagelse- Hvordan

Det andet niveau dækker over neutrale observationer og iagttagelser, det man kan se og høre i ord, stemmeføring, kropssprog, brug af ting, redskaber etc.. For eksempel: Jeg vil træde frem og tage øjenkontakt til forældrene og lytte til, hvad de siger, og samtidigt videregive iagttagelse og episoder fra dagen.

Værdimæssige begrundelser - Hvorfor

Her skal den studerende argumentere med udgangspunkt i personlige erfaringer og værdimæssige holdninger. Den studerende skal altså 'have fat i' det intrapersonelle perspektiv:

– hvad *føles* rigtigt .... – og hvilken betydning får det for din praksis?

Teoretiske begrundelser - Hvorfor

Den studerende skal trække teoretiske (faglige) begrundelser ind i legitimeringen af målet. Begrundelser skal gælde både selve målet (hvad-delen) og de metoder (redskaber), der tages i anvendelse (hvordan-delen). KOBLING er et nøgleord – dvs. at den studerende skal både kunne begrunde fra praksis til teori og fra teori til praksis. Eksempelvis: Når den studerende vil bidrage til forældresamarbejde – så skal han/hun kunne koble til (og begrunde med) generel teori om forældresamarbejde (det professionelle samarbejde) – og samtidig kunne koble (dokumentere), at 'det iagttagelige' (praksis) har baggrund i teori og faglige begreber (feed-back, aktiv lytning).

Dette niveau sikrer, at den studerende kommer 'ud over' det niveau, hvor det personlig/private bliver eneste argumentationsgrundlag.

Evaluering - Hvordan

Her skal studerende og praktikvejleder være konkrete med aftaler, produktkrav, dokumentationer og deadlines – både i forhold til den løbende proces og til slutevaluering. Det skal være tydeligt for begge parter, hvilke krav og forventninger, der er.

Eksempelvis: Hvilke - i hvilket omfang og på hvilken måde tages observationer, interaktionsbeskrivelse/analyse, didaktiske modeller (f.eks. procesjournal), videooptagelse/analyse mm i brug?